

Uit de Bussumse Historie

De Bussumsche briquettenfabriek

In 1881 werd door de firma 'van Veen, Fock & Kuijper' een vergunning aangevraagd voor: 'Het oprichten van een fabriek tot het vervaardigen van briquetten, het vermalen van cacao, specerijen, krijt en dergelijke artikelen'. Vanwege te verwachten schade en hinder werd de vergunning door B&W van Bussum geweigerd. Het geschil werd voorgelegd aan de Hoge Raad, die in het voordeel van de aanvrager besliste. Begin 1883 begon in de Nieuwe Spiegelstraat de bouw van de brikettenfabriek.

Veel verder dan het vervaardigen van houtskoolbriketten is het niet gekomen. Het ging hier om de verwerking van afval van de houtskoolproductie: houtskoolgruis, dat in die hoedanigheid onbrandbaar is. Dr. Fock, een van

de partners, was een veelzijdig man. Behalve praktiserend arts en invoerder van de zijdecultuur in Nederland, was hij uitvinder van een procédé om het gruis tot brandbare briketten te verwerken. Het houtskoolgruis werd, tezamen met het aanwezige zand en grind, gemengd met een bindmiddel uit granen en aardappels; vervolgens verwarmd en tot briketten geperst. Houtskoolbriketten gebruikte men als brandstof voor kooktoestellen en verwarming; veel gebarbecued werd er in die tijd nog niet.

Het hierbij afgebeelde briefhoofd van de firma is tamelijk geflatteerd. De fabriek bestond uit een stenen ketelhuis en enkele houten loodsen, zoals te zien is op de foto waarop tevens de toenmalige gebouwen van Bensdorp

te zien zijn. Ondanks reclamecampagnes als 'VRAAG BUSSUMSCHE BRIQUETTEN' verliep de handel niet voorspoedig. Evenals het briefhoofd bleek de fabriek te groots van opzet. Ook anderszins zat het tegen, op 12 januari 1888 luidden de brandklokken van raadhuis, katholieke kerk en stationsgebouw: Brand in een van de opslagloodsen! Verder was de fabriek een doorn in het oog van over stank en stof klagende omwonenden. Nog in 1894 werd door deskundigen een rapport opgemaakt dat B&W en omwonenden er van moest overtuigen dat de fabricage geen schade aan de omgeving berokkende.

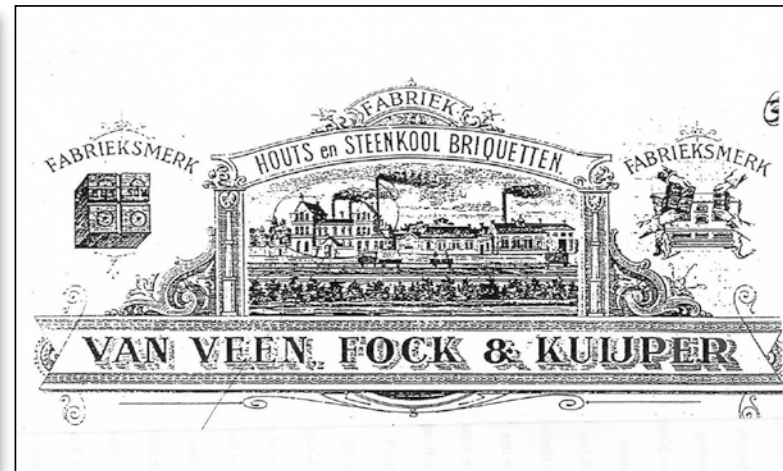
Het mocht allemaal niet baten, medio 1895 stopte de productie. Op 21 december 1897 werd een openbare

veiling gehouden van de af te breken houten gebouwen. Het geheel werd gekocht door Louis François Bens-

dorp, directeur van de Bensdorpfabrieken. Dr. Fock overleed in 1904, een paar jaar later werd in Bussum een straat naar hem genoemd. In 1985 echter maakte de Dr. Fockstraat plaats voor het Achterom.

TEKST: BEN KONING, BRIEFHOOFD: STREEK-ARCHIEF NAARDEN, ADVERTENTIE: ARCHIEF HISTORISCHE KRING BUSSUM, FOTO: COLLECTIE HEYNE

 Historische Kring
Bussum

Huizerweg 54 - 1402 AD Bussum
Telefoon 035 691 29 68
www.historischekringbussum.nl